

Archiv tělesné výchovy s portu

Inventář č. 113

NAD č. 154

JACHTING

1893–2017

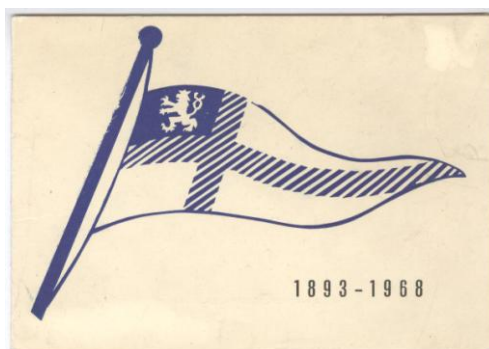
Praha 2017

Pavčina Fúrová

Úvod

Jachting je druh vodního sportu, který je provozován na lodích poháněných silou větru a tlakem vody (plachetnicích). Závodnímu i rekreačnímu jachtingu je možné se věnovat na vnitrozemských vodách i na moři. Závody v jachtingu se podle trasy dělí na okruhové a dálkové a jsou vypisovány pro jednotlivé lodní třídy. Jedná se o sport tradičně zastoupený i na letních olympijských hrách.

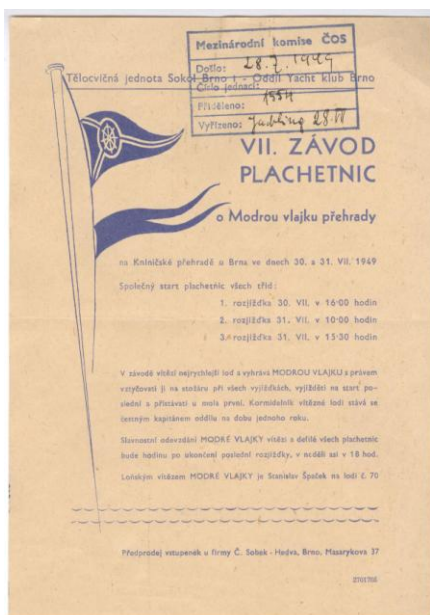
U nás se první soutěž v jachtingu konala v rámci veslařských závodů organizovaných klubem Regata 25. září 1870 v Praze mezi Střeleckým a Slovanským ostrovem. Důležitým mezníkem bylo založení Českého Yacht Klubu Josefem Rösslerem-Ořovským v roce 1893 jako plachetní sekce V. K. Blesk. V roce 1895 se klub osamostatnil a prvním předsedou ČYK se stal Arnošt Bürgermeister. První plachetní závody klub vypsal v témže roce na 6. října, účastnilo se jich pět lodí. Členové ČYK postupně zakoupili tři houseboaty, které využívali jako plovoucí klubovny. Až v roce 1912 byla na hrázi podolského přístavu postavena dřevěná klubovna, která se v podstatě dochovala dodnes. V roce 1924 na olympijských hrách v Antverpách startoval Eduard Bürgermeister (ČYK).

První ústřední jachtařskou organizací u nás byla Československá Yachetní Asociace (ČYA) založená v roce 1929 Josefem Rösslerem-Ořovským a Vítězslavem Pavlouskem. V roce 1935 tato asociace vstoupila do Mezinárodní jachtařské unie založené v roce 1907 jako *International Yacht Racing Union* (od 1996 pod názvem *International Sailing Federation*, od 2015 jako *World Sailing*). Mezi lety 1922 až 1937 pořádal ČYK vytrvalostní kanoistické závody mezi Českými Budějovicemi a Prahou (po druhé světové válce byl závod obnoven, ale organizaci již zajišťovaly jiné oddíly). V meziválečném

období se jachting soustřeďoval v několika klubech – v Praze, Brně, Roudnici nad Labem, Plzni, Mariánských Lázních a Doksech.

Po druhé světové válce u nás došlo k zakládání nových jachetních oddílů a celkově k rozvoji jachtingu vůbec, a to i díky stavbě nových vodních nádrží. Ve dnech 15. a 16. září 1945 se v Praze konalo první mistrovství ČSR v mezinárodních olympijských jolách (závody organizoval ČYK). V roce 1948 se Československá Yachetní Asociace v souvislosti se sjednocením tělovýchovy změnila na Jachetní ústřední Československé obce sokolské. Později byl jachting organizován Ústřední sekcí jachtingu ČSTV. V roce 1949 byly amatérsky

postaveny první plachetnice třídy Pirát, které se brzy staly oblíbeným typem lodí ve všech jachetních oddílech. Významné úspěchy zaznamenal Miroslav Vejvoda, účastník olympijských her v roce 1964 v Tokiu a v roce 1972 v Kielu na lodích třídy Finn, později trenér československého reprezentačního mužstva. V roce 1972 se Československo poprvé účastnilo závodu osamělých plavců přes Atlantik OSTAR. Za ČSFR startoval jachtař Richard Konkolski, který se závodu účastnil ještě v roce 1976 a 1980, dále také závodu PARMELIA z Anglie do Austrálie. Byl prvním Čechem, který obeplul jako osamělý jachtař zeměkouli (celkem třikrát). Mezi významné poválečné československé oddíly patřil Slavoj Vyšehrad (ČYK, Sokol Vyšehrad), Zbrojovka Brno a Slovan CHZJD Bratislava. V roce 1973 se konalo na Lipně mistrovství Evropy lodní třídy 420, organizací byl pověřen oddíl jachtingu v Černé v Pošumaví.

Po roce 1989 se zastřešující organizací stal Český svaz jachtingu (ČSJ), jako jeden z jeho subjektů vznikla v roce 1991 Česká asociace námořního jachtingu (ČANY). V roce 1991 se na Lipně konalo ME třídy Fireball (zvítělila anglická posádka Pinnell-Crips). Na témže místě se o roky později konalo první mistrovství světa na českém území (vypsané pro loď třídy Vaurien).

Charakteristika sbírky:

Sbírka Jachting má rozsah 3 kartony (179 inv. čísel) a obsahuje písemnosti mnoha původců. První ústřední jachetní organizace u nás (ČYA) se týkají pouze první tři inventární čísla. K roku 1949 se dochovalo několik zápisů ze schůzí Jachetního ústředí ČOS a poměrně bohatá korespondence. Z českých klubů a oddílů je nutné věnovat pozornost ČYK. Do sbírky jachtingu byly zařazeny i propozice kanoistických závodů z Českých Budějovic do Prahy (ČYK je v meziválečném období organizoval). Dále jsou zde zařazeny jednotliviny z činnosti různých zahraničních klubů, tisky a varia.

Související archivní fondy:

Český Yacht Klub: NM, ATVS, f. Josef-Rössler Ořovský, k. 5, inv. č.: 365–375.

Československá yachetní asociace (1929-1948) / Korespondence			ks/ll	
1	International Star Class Yacht Racing Association (některé dopisy s českými překlady)	1946–1948	12	1
2	Magyar Vitorlás Szövetség - korespondence o vzájemné spolupráci	1947, 1948	2	
Československá yachetní asociace (1929-1948) / Soutěže			ks/ll	
3	Mistrovství ČSR v mezinárodních olympijských jolách (15. a 16. 9. 1945) - brožura	1945	1	1
4	Mistrovství ČSR v mezinárodních olympijských jolách (15. a 16. 9. 1945) - přihláška	1945	1	
Jachetní ústředí ČOS / Zápisy ze schůzí			ks/ll	
5	Schůze jachetního ústředí ČOS 11. 5. 1949	11. 5. 1949	5	1
6	Schůze jachetního ústředí ČOS 10. 6. 1949	10. 6. 1949	6	
7	Schůze jachetního ústředí ČOS 29. 6. 1949	29. 6. 1949	5	
8	Schůze jachetního ústředí ČOS 15. 7. 1949	15. 7. 1949	7	
9	Schůze jachetního ústředí ČOS 27. 7. 1949	27. 7. 1949	3	
10	Schůze jachetního ústředí ČOS 5. 8. 1949	5. 8. 1949	5	
11	Schůze jachetního ústředí ČOS 9. 9. 1949	9. 9. 1949	4	
12	Schůze jachetního ústředí ČOS 30. 9. 1949	30. 9. 1949	6	
13	Schůze jachetního ústředí ČOS 16. 12. 1949	16. 12. 1949	4 ll	
14	Schůze jachetního ústředí ČOS - nedatováno	s. d.	6 ll	
Jachetní ústředí ČOS / Korespondence / Přijatá			ks/ll	
15	Dřevo Jaroslav (výroba sportovních lodí, skládacích kajaků), Brno	1948	2	1
16	Erndl Wolfgang, Vídeň (+ český překlad)	1949	1	
17	Generální sekretariát ČOS	1949	2	
18	Havránek Hubert (Toušeň)	1949	1	
19	Hospodářský odbor (sbor) ČOS	1949	5	
20	Chramosta J. (Sokol Praha-Pankrác)	[1949]	1	
21	Jacht klub Máchova jezera Staré Splavy (vypsání Závodu o modrou vlajku Máchova jezera, spotřeba materiálu na loď Pirát)	1949–1950	3	
22	Karpíšek Jan	1949	1	
23	Klemmeyer Roland (Yacht klub Plzeň)	1950	1	
24	Krajský výbor Sokola v Brně - Odbor lodních sportů	1949	4	
25	Ministerstvo školství věd a umění	1949	3	
26	Náčelnictvo sportu ČOS	1949	7	
27	Nakladatelství ČOS	1949	3 ll	
28	Nápravník Petr (stavba lodí Modřany)	1948	1	
29	Országos Sporthivatal (Budapešť)	1949	1	
30	Pelant Karel (Praha-Hloubětín)	1949	1	

Jachetní ústředí ČOS / Korespondence / Přijatá			ks/ll
31	Penk Jiří (Praha)	1949	1
32	PŘEDYPA (ústřední prodejna překližek a dých)	1949	1
33	Přibil Libor (Jihlava)	1949	1
34	Roudnice nad Labem - jachetní oddíl TJ Sokol	1949	1
35	Rozhoň Karel (předseda krajského odboru lodních sportů v Brně)	s. d.	1
36	Růžička Antonín (Úžice u Kralup n. Vltavou)	1949	1
37	Sedlák Antonín (Doksy)	1949	1
38	Státní úřad pro tělesnou výchovu a sport (záležitost bulharských závodníků)	1949	1
39	Šmídek Leopold (Krajský výbor Sokola v Brně, Yacht klub Brno)	1949	3
40	Šplíchal Ludvík (Kolín)	1949	1
41	Tunna(?) Aug[ust] (Sokol Praha-Libeň)	1949	1
42	Votava Jiří	1949	1
43	Yacht klub Brno	1949	3
44	Yacht klub Doksy u Máchova jezera	1949–1950	8 ll
45	Yacht klub Plzeň (Sokol Bílá hora)	1949–1950	3 ll

Jachetní ústředí ČOS / Korespondence / Odeslaná			ks/ll
46	Administrace časopisů ČOS	1949	2 1
47	Armádní sokolský výbor v Praze	[194]9	1
48	Baloun Jiří (Staré Splavy)	1949	1
49	Bejček Jan (Doksy)	1949	1
50	Bukovský Jiří (Praha)	1949	1
51	Černohorský Josef (Staré Splavy)	1949	1
52	Československý plavební úřad	1949	1
53	Český Yacht klub	1949	3
54	Erndl Wolfgang (Víděň)	1949	1
55	Finlands seglar forbund (týká se LOH 1952)	před 1952	3
56	Fotolaboratoř ČOS	1949	2
57	Hospodářský odbor (sbor) ČOS	1949	3
58	Hotel Sokolský domoc, restaurace Stará zbrojnice (týká se ubytování a stravování bulharských jachtařů)	1949	2
59	Hungarian Yacht Racing Association (Budapešť)	1948–1949	1
60	Chemodroga (týká se dovolené pro Vítězslava Pavlouska)	[194]9	1
61	International Yacht Racing Union (od 1996 International Sailing Federation, od 2015 World Sailing)	1949	1
62	Jachetní oddíly v Praze, Brně, Plzni, Doksech, Starých Splavech	1949	2
63	Jankovich István (Budapešť)	1949	1
64	Jestřáb Jaroslav (České Budějovice)	1949	1

Jachetní ústředí ČOS / Korespondence / Odeslaná			ks/ll
65	Karpíšek Jan (Brno)	1949	1
66	Komise TOZ	1949	2 ks
67	Koninklijke Verbonden Nederlndische watersport Vereeninken	1949	1
68	Krajské velitelství národní bezpečnosti v Praze	1949	1
69	Krajský výbor Sokola Pardubice	1949	1
70	Krajský národní výbor v Praze (finanční referát)	1949	1
71	Labská plavební společnost (uvolnění ze zaměstnání pro Jaroslava Nováka)	1949	1
72	Mezinárodní komise ČOS	1949	8
73	Minihofer Oldřich (Brno)	1949	2
74	Ministerstvo národní obrany	[194]9	1
75	Ministerstvo školství, věd a umění	1949	3
76	Náčelnictvo sportu ČOS	1949	13
77	Nakladatelství ČOS	1949	5
78	Nákupní oddělení ČOS	1949	1
79	Nápravník Miroslav, Nápravník Petr (oba Praha, ul. Americká)	1949	3
80	Novák O.	1949	1
81	Obvodní rada Praha-Vyšehrad	[194]9	1
82	Orbis nakladatelství	1949	1
83	Penk Jiří, Bejček Jan, Čapek M., Havránek Hubert, Chramosta J., Sedlák Antonín	1949	1
84	Planografie (Karel Paul), Praha, ul. Anglická	1949	1
85	Plánovací odbor ČOS	1949	1
86	Pokladna ČOS	1949	2
87	Prodejna ČOS	1949	3
88	Procházka Jaromír (Brno)	1949	1
89	PŘEDYPA (ústřední prodejna překližek a dých)	1949	2
90	Quartal de Marinheiros (Praça da Armada)	1940	1
91	Reisenzahm Jiří	1949	1
92	Rozhoň Karel (předseda krajského odboru lodních sportů v Brně)	1949	2
93	Rychlotisk (Josef Vondráček), Praha, ul. Sokolská	1949	2
94	Sklárny a brusírny Harrachov	1949	1
95	Správa domu	1949	2
96	Státní úřad pro tělesnou výchovu a sport v Praze	1949	3
97	Stavební odbor ČOS	1949	1
98	Škodovy závody (uvolnění ze zaměstnání pro Rolanda Klemmeyera)	1949	1
99	Šmídek Leopold (Krajský výbor Sokola v Brně, Yacht klub Brno)	1949	4
100	Tempo tiskárna	1949	2
101	Tělovýchovný sbor ČOS	1949	9

Jachetní ústředí ČOS / Korespondence / Odeslaná			ks/ll
102	Ulrich Antonín	1949	1
103	Ústředí pro hospodaření zemědělskými výrobky	1949	2 ll
104	Velitelství 1. oblasti doplňovacího velitelství (přeložení Jiřího Dreslera)	1949	1
105	Yacht klub Brno	1949	1
106	Zadák Bohumil (Praha)	1949	1
107	Základní elektrotechnická škola Praha Bubeneč (týká se Miroslava Vejvody)	1949	1
108	Základní odborná škola Chelčického, Praha (František Herbst, Vlad. Novák)	1949	1
109	Závody na překližky a dýhy, národní podnik	1949	2 ll
110	Bez příjemce - žádanky jachetního ústředí o materiál nebo služby	1949	7 ll
111	Bez příjemce - pozvání	1949	2 ll
Jachetní ústředí ČOS / Různé			ks/ll
112	Kontakty na členy Jachetního ústředí	s. d.	2 1
113	Závazek pro rok 1950	1950	1 1
114	Jednotná olympijská jola monotyp 1936. Stavební a prověřovací předpisy. Strojopis.	s. d.	1
115	"Piráť", jednotná mezinárodní šarpie o výměře plachet 10 m ² . Stavební a okolo 1949 poměřovací předpisy. Brožura.		4
116	Známky Jachetního ústředí ČOS	1949	9
Ústřední sekce jachtingu ČSTV / Tisky			ks/ll
117	Mezinárodní třída 5-0-5. Stavební a poměřovací předpisy.	s. d.	1 1
118	Mezinárodní třída FINN. Stavební a poměřovací předpisy.	s. d.	1
119	Mezinárodní třída Létařící Holanďan (Flying Dutchman). Stavební a poměřovací předpisy.	s. d.	1
120	Stavíme Belugu. Stavební návod kajutového křižníku třídy "Beluga".	1959	1
Domácí kluby a oddíly / Brno / Yacht klub Brno			ks/ll
121	VII. Závod plachetnic o Modrou vlajku přehrady (30. a 31. 7. 1949, Brněnská přehrada)	1949	4 2
122	V. Mistrovství ČSR třídy olymp. jol a III. Mistrovství ČSR třídy 22 m ² a 15 m ² (16.-18. 9. 1949, Brněnská přehrada)	1949	3
Domácí kluby a oddíly / Český Těšín / TJ Slavoj Český Těšín - oddíl jachtingu			ks/ll
123	Historie těšínsko-třineckého jachtingu	1956–1973	1 2
Domácí kluby a oddíly / Praha / Alfa Yacht Club			ks/ll
124	Nabídka kurzů pro rok 2012	2012	1 2
Domácí kluby a oddíly / Praha / Český Yacht Klub / Schůze			ks/ll
125	Pozvánky a kandidátní listiny k valným hromadám	1933–1940	6 2

Domácí kluby a oddíly / Praha / Český Yacht Klub / Soutěže			ks/ll
126	Pamětní kniha kanoistických závodů Č. Budějovice - Praha (úvodní zápis J. Rösslera-Ořovského)	1923–1925	1 2
127	IV. kanoistický závod Č. Budějovice - Praha (28. a 29. 6. 1925) - propozice	1925	1
128	Diplom ze závodů kanoí a kajaků na trati Č. Krumlov - Č. Budějovice (4. 5. 1930)	1930	1
129	IX kanoistický závod Č. Budějovice - Praha (8. a 9. 6. 1930) - propozice	1930	2
130	X. kanoistický závod Č. Budějovice - Praha (24. a 25. 5. 1931) - propozice	1931	1
131	XI. kanoistický závod Č. Budějovice - Praha (15. a 16. 5. 1932) - propozice	1932	1
132	Mezinárodní závody motorových člunů v Praze (27. 5. 1934)	1934	1
133	XIII. kanoistický závod Č. Budějovice - Praha (20. a 21. 5. 1934)	1934	1
134	Zprávy ČYK o přípravě motorových závodů na Vltavě 27. 5. 1934	1934	5 ll
135	Mezinárodní závody motorových člunů na Vltavě v Praze (20. 6. 1935)	1935	1
136	Zápis a výsledky závodu o Modrou stuhu Vltavy (24. 25. 9. 1949)	1935	2 ll
137	Protokol o protestu na závodě o Modrou stuhu Vltavy (24. 9., 1949)	1949	2 ll
138	V. ročník závodu olympijských jol o Primátorský štít hl. m. Prahy (3. a 4. 9. 1949) - vypsání závodu	1949	4 ll
139	Závod o Modrou vlajku Vltavy (24. a 25. 9. 1949)	1949	3 ll
140	Memoriál Rösslera-Ořovského (22. a 23. 6. 1968) - u příležitosti 75. výročí založení ČYK	1968	1
Domácí kluby a oddíly / Praha / Český Yacht Klub / Pozvánky			ks/ll
141	Pozvání k účasti na 8denní anglo-české tuře z Č. Budějovic do Prahy (po 1. 7. 1930)	1930	1 2
142	Oslava 40 let ČYK (součástí I. Memoriál J. Rösslera-Ořovského)	1933	1
143	Společenské setkání ke 110. výročí ČYK (18. 10. 2003)	2003	1
144	Slavnostní otevření restaurované mansardy J. Rösslera-Ořovského (20. 10. 2016)	2016	1
145	Prázdná pozvánka (formulář)	s. d.	1
Domácí kluby a oddíly / Praha / Český Yacht Klub / Tisky			ks/ll
146	Propagační list o činnosti ČYK	mezi 1893–1933	1 2
147	Yachetní sport, kanoé, vodní turistika (vydáno ke 40. výročí ČYK, 1931)	1893–1931	3
148	Sedmdesát pět let pod plachtami	1893–1968	2
149	100 let loděnice Českého Yacht Klubu	1912–2012	1
150	Článek Rudolfa Holého "Průkopníkem byl Český Yacht Klub"	okolo 1999	3 ll
Domácí kluby a oddíly / Praha / Český Yacht Klub / Obrazový materiál			ks/ll
151	Putovní cena Českého Yacht klubu (fotografie)	s. d.	1 2
152	Cena (pohár) prezidenta RČS - závody kajaků na 10 km (pohlednice)	1925	1
153	Mezinárodní závody kanoí a kajaků v Praze - čestná cena Msgre. J.	1925	1

Domácí kluby a oddíly / Praha / Český Yacht Klub / Obrazový materiál			ks/ll
	Šrámka (pohlednice)		
154	Plán závodní dráhy pod Vyšehradem	s. d.	1
155	Kalendář pro rok 2013 s kresbami J. Rösslera-řovského ze staničních knih ČYK	1910–1932	1
156	Kalendář pro rok 2017 s kresbami J. Rösslera-řovského ze staničních knih ČYK	1910–1932	1
Domácí kluby a oddíly / Praha / Klub vodních turistů Praha			ks/ll
157	Staniční kniha na Sokolské plovárně	1927–1932	1 2
Mezinárodní organizace / International Star Class Yacht Racing Association			ks/ll
158	Žádost o zformování flotily (formulář) - s českými překlady	40. léta 20. stol.	4 ll 3
159	Formulář pro uvedení poplatků odváděných I. S. C. Y. R. A a registrace jachty - s českými překlady	40. léta 20. stol.	3 ll
160	Žádost o přidělení čísla (formulář) - pouze český překlad	40. léta 20. stol.	1 l
161	Official Specificazion (technické údaje lodí)	1945	1
Zahraniční kluby a oddíly / Maďarsko			ks/ll
162	Lístek se 4 kontakty (Jozsef Szénásy, Istvaan Németh, Istvan Jankovich, Hungarian Yacht Racing Association)	s. d.	1 3
Zahraniční kluby a oddíly / Německo / Berliner Motoryacht-Club			ks/ll
163	Pozvánka ke schůzím klubu	s. d.	1 3
Zahraniční kluby a oddíly / Rakousko / Österreichischer Segelverband			ks/ll
164	Zpravodaj ve dormě dvou listů (září 1949, č. 16)	1949	1 3
Zahraniční kluby a oddíly / Slovensko / Slovan ÚNV Bratislava - jachetní oddíl			ks/ll
165	Katalog sportovních plachetnic	s. d.	2 3
Zahraniční kluby a oddíly / Velká Británie / Royal Western Yacht Club			ks/ll
166	4. transatlantický závod - účast čs. jachtaře Richarda Konkolskiho (ŽD Bohumín)	1972	2 3
Tisky			ks/ll
167	Časopis De Waterkampioen (Nizozemsko) - č. 348, 349	1933	2 3
168	Straulino. La Vela Olimpica	2010	1
169	Jak se vyvíjela technika lodí (vydalo Národní technické muzeum)	1965	1
170	Soutěžní a stavební pravidla lodních modelů (vydalo Naše vojsko nakladatelství)	1963	1
171	Georg Ewald, Vom Segelwesen	1921	1
172	Základní dokumenty ve vodáckém výcviku a sportu (vydalo Naše vojsko nakladatelství)	1963	1
173	Artur Tiller, Modell-Motorboote, Anleitung zum Selbstbau "gebauter"	s. d.	1

Tisky		ks/ll
Pennmodelle einfachster Art mit leicht herstellbaren Motoranlagen (Spiel und Arbeit, sv. 121, součástí jsou 4 plány)		
Varia		ks/ll
174 Podložka Edgewater Beach Hotel	s. d.	1 3
175 Pozvánky na vernisáž výstavy Jachtibg v Olomouckém kraji	2017	2
176 Propagační letáček vodních sportů (agentura Sport Turist)	90. léta 20. stol.	1
177 Definice sportovních lodí	s. d.	1 1
178 Reklamní nabídka firmy Velscaf (Itálie) + 3 vzorky látek	1949	1
179 Slovníček všeobecně užívaných slov převzatých z cizích jazyků (strojopis)	s. d.	2